

50 РОКІВ НАТХНЕННЯ І НАУКОВОГО ПОШУКУ

У 1960 р. після закінчення Запорізького фармацевтичного інституту **І.А. Мазур** пов'язав свою долю з науковим пошуком і створенням лікарських препаратів. У рідному інституті, потім університеті, він пройшов шлях від асистента до посади завідувача кафедри фармацевтичної хімії, отримав звання академіка Академії наук технологічної кібернетики, Заслуженого діяча науки і техніки України.

Помітний вплив на становлення молодого науковця мав керівник студентського наукового гуртка В.А. Гвоздик, видатні спеціалісти в галузі органічного синтезу й аналізу професор М.М. Туркевич і академік АН РФ П.М. Кочергін, які підтримали його ідеї з вивчення п'яти-, шестичленних азазетероциклічних сполук і їх конденсованих аналогів.

З 1969 р. кафедру фармацевтичної хімії Запорізького державного медичного університету очолює кандидат хімічних наук, доктор фармацевтичних наук, професор І.А. Мазур. Він очолює також спеціалізовану вчену раду з захисту докторських дисертацій з фармацевтичної хімії. У межах наукового напрямку кафедри «Пошук, синтез і створення нових лікарських препаратів на основі п'яти-, шестичленних азазетероциклічних сполук» ним підготовлено більше 40 докторів і кандидатів наук.

Іван Антонович постійно співпрацює і надає консультативну допомогу органам охорони здоров'я і фармацевції, Державній інспекції з контролю якості лікарських препаратів, є членом редакційних колегій багатьох наукових видань.

Професор І.А. Мазур – висококваліфікований спеціаліст у галузі фармацевтичної науки. Його наукова діяльність спрямована на пошук біологічно активних речовин і створення на їх основі нових лікарських препаратів.

Міжнародна науково-практична конференція «Тіотриазолін і його композиційні лікарські препарати: досягнення та перспективи» за часом проведення збіглась з п'ятдесятирічним ювілеєм науково-педагогічної діяльності професора Івана Антоновича МАЗУРА.

У 80-х роках минулого століття його наукова інтуїція дозволила зупинитись на вивченні речовини, що пізніше стала першим оригінальним вітчизняним лікарським препаратом «Тіотриазолін». У період економічної кризи кінця 80-х – початку 90-х рр. повною мірою проявився талант І.А. Мазура не тільки як вченого, але і як організатора науково-дослідного процесу. В 1991 р. за повної відсутності фінансування і перспектив роботи він ініціює створення науково-виробничого товариства «Фарматрон», у якому збирає професорів-однодумців А.Д. Візіра, В.П. Георгієвського, І.С. Чекмана, В.Р. Стеця, М.А. Волошина, Т.А. Грошового, І.Ф. Беленічева та інших, завершує доклінічні дослідження субстанції та ін'єкційного розчину тіотриазоліну, розробляє АНД на отримання субстанції і лікарських форм оригінального препарату «Тіотриазолін».

У 1993 р. Фармакологічний комітет України дозволяє проведення першої і другої фаз клінічних випробувань препарату. Для досягнення цієї мети І.А. Мазур об'єднує наукові сили медичних вишів і НДІ Запоріжжя, Харкова, Києва, Львова, Тернополя, Дніпропетровська, Москви. Результатом праці став дозвіл тіотриазоліну до клінічного використання (1994 р.). Фінансування досліджень проводило НВТ «Фарматрон», яке у той період активно впроваджувало розробки професора І.А. Мазура у ветеринарію і сільське господарство (Імзауф, Віразол, Вірутрицид, Вітутол, Діверцид, Азокаптрин, Трикаптол, Тіопротектин).

Вітчизняними виробниками нині випускається субстанція тіотриазоліну (завод «Реактив» м. Харків) і його лікарські засоби (таблетки, ін'єкційні розчини), комплексні лікарські препарати (ін'єкційний розчин і таблетки «Тіоцетам», таблетки «Тіодарон» – Корпорація «Артеріум»). Виробництво тіотриазоліну і його похідних налагоджено АТ «Галичфарм», м. Львів (ін'єкційний розчин 1% і 2,5%, таблетки по 0,1 г, таблетки «Тіоцетам»); АТ «Червона Зірка», м. Харків (мазь 2%); дослідний завод ДНЦЛЗ (очні краплі); ЗАТ «Лекхім», м. Харків (супозиторії по 0,2 г); завод КМП, м. Київ (таблетки тіотриазоліну,

тіоцетаму та тіодарону).

Для узагальнення досвіду застосування препарату в медицині, оцінки досягнень і визначення перспектив застосування в клініці з ініціативи професора І.А. Мазура двічі (1993 і 2002 рр.) проведено науково-практичні конференції «Тіотриазолін – підсумки та перспективи використання в медицині» на базі Харківського і Запорізького державних медичних університетів.

Нині препарат широко застосовується в Україні і з кожним роком цікавість лікарів до нього зростає. Так, якщо спочатку тіотриазолін рекомендували як гепатопротекторний і кардіопротекторний засіб, то сьогодні його препарати використовують у кардіології, гастроентерології, педіатрії, неврології, гінекології, хірургії, травматології, офтальмології, комбустіології, а також при лікуванні інфекційної і вірусної патології. Підтвердженням ефективності препарату служать результати оригінальних наукових досліджень науковців і лікарів різних спеціальностей з семи країн світу, представлені на сторінках журналу, присвяченого міжнародній науково-практичній конференції «Тіотриазолін і його композиційні лікарські препарати: досягнення та перспективи».

Новим етапом на шляху визнання високої ефективності тіотриазоліну є реєстрація і використання препаратів «Тіотриазолін» і «Тіоцетам» в Азербайджані, Грузії, Білорусі, Казахстані, Молдові, Китаї, Таджикистані, Узбекистані й Російській Федерації.

Професор І.А. Мазур і співробітники кафедри фармацевтичної хімії і НВТ «Фарматрон» не зупиняються на досягнутому. Вміле поєднання досвіду і творчого наукового пошуку дозволили створити нові оригінальні препарати «Кардіотрил», «Індотрил», «Фенхізол», «Карботрил», «Лізиній» тощо, які незабаром посядуть гідне місце в арсеналі лікарських засобів.

*Ректорат, деканати,
співробітники кафедри, колеги і друзі*